

**КОЛЕДЖ
ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТУ КОРОЛЯ ДАНАЛА**

Циклова комісія з архітектури,
будівництва та дизайну

**Робоча програма навчальної дисципліни
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

ОБО'ЯЗКОВА ДИСЦИПЛІНА

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освітньо-кваліфікаційні
програми за усіма спеціальностями:

081 «Право» .

072 «Фінанси, банківська справа та страхування» .

121 «Інженерія програмного забезпечення».

191 «Архітектура та містобудування».

192 «Будівництво та цивільна інженерія» .

022 «Дизайн» .

Розробник: Касіянчук В.Д. професор кафедри будівництва та цивільної інженерії факультету архітектури будівництва та дизайну, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з архітектури,
будівництва та дизайну 30 серпня 2018 року(протокол №1)

Голова циклової комісії _____
(підпис)

Золотарчук Н.І.
(прізвище та ініціали)

Вступ

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування у студентів компетентності, які сприяють чіткому розумінню небезпечних і шкідливих чинників у ситуаціях, що виникають у середовищі проживання, навчання і праці людини. Навчальна дисципліна спрямована на вивчення змісту, структури і взаємозв'язку життєдіяльності людини із середовищем її перебування, визначення чинників причин і параметрів, що призводять до різного роду небезпек. Підвищення рівня компетентності і розумінні законів та інших нормативно-правових документів, чинну галузеву нормативно-технічну документацію, засоби охорони праці для збереження життя, здоров'я, та працездатності людей при виконанні ними трудових обов'язків.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- визначення принципів і способів захисту людей в умовах імовірного виникнення небезпек різного походження;
- прищеплення практичних навичок щодо забезпечення життєдіяльності людини при виникненні небезпек;
- ознайомлення студентів з законодавчими документами, нормативно-правовими і нормативно-технічними документами з питань охорони праці та захисту працюючих.

Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

- основні поняття, визначення та терміни БЖД;
- джерела безпеки та їх класифікацію;
- характеристики середовища проживання людини;
- безпеку середовища та наслідки їх негативних дій;
- правила гігієни;

- засоби і методи підвищення безпеки і екологічності технічних засобів і процесів;
- засоби захисту населення від вражаючих факторів, аварій , катастроф, стихійного лиха;
- основи стійкої роботи об'єктів у надзвичайних ситуаціях та організації проведення рятувальних робіт;
- основні поняття в галузі охорони праці;
- законодавчі та нормативно правові акти про охорону праці;
- систему управління охороною праці та організацію державного нагляду і громадського контролю;
- організацію пожежної безпеки щодо профілактики і ліквідації пожеж і вибухів, зниження їх негативних наслідків;
- система навчання та інструктаж з охорони праці.

Вміти

- ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначити просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву;
- практично здійснювати заходи щодо підвищення безпеки і екологічності технічних засобів і технологічних процесів;
- здійснювати заходи щодо самозахисту і захисту виробничого персоналу, населення від наслідків аварій , катастроф, стихійного лиха;
- оцінювати радіаційну , хімічну , біологічну обстановку і обстановку яка може виникнути під час стихійного лиха та аварій, приймати відповідні рішення;
- визначити вимоги нормативно – правових актів з охорони праці в межах обов'язків фахівця кваліфікаційного рівня, «молодший спеціаліст» та «бакалавр»;
- проводити навчання та інструктажі з охорони праці працюючих;
- організувати високопродуктивну безпечну та нешкідливу працю на конкретному об'єкті , робочому місці;

- застосовувати отримані теоретичні знання в повсякденній практичній діяльності щодо забезпечення вимог охорони праці для працюючих;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно.

Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС.

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально - пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування як активних , так і інтерактивних навчальних технологій , серед яких : лекції проблемного характеру, мозкові атаки, навчальні фільми.

Діагностика «моніторинг і перевірка» результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами :

- 1) тестових завдань;
- 2) написання самостійної роботи (реферату);
- 3) презентації і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену .

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1

Тема 1. Актуальність і завдання курсу безпеки життєдіяльності.

Поняття про безпеку і небезпеку. Таксономія небезпек .Способи профілактики нещасних випадків. Поняття про ризик. Психологічні основи безпеки життєдіяльності.

Тема 2 . Пожежі і пожежна небезпека.

Основи теорії горіння . Пожежі і пожежна небезпека. Техніка гасіння пожежі. Засоби гасіння пожежі. Небезпека отруєння чадним газом.

Тема 3 . Збереження життя людини в умовах надзвичайних ситуацій природного походження.

Класифікація стихійних лих. Загальний план боротьби із стихійним лихом. Землетруси та захист від них. Повені і боротьба з ними. Урагани і захист населення від них. Екологічна ситуація в Україні та можливий характер катастроф.

Змістовний модуль 2

Тема 4. Безпека життєдіяльності в системі «людина – побутове середовище».

Статистика і основні причини побутового травматизму в Україні. Суїцид. Утоплення. Отруєння. Перша допомога при отруєннях.

Тема 5. Безпека людини в дорожньому русі.

Загальні принципи безпеки на дорогах. Обов'язки та права пішоходів. Обов'язки та права пасажирів.

Тема 6. Тероризм .Співробітництво держав у боротьбі з ним.

Види тероризму. Мотиви і наслідки тероризму. Боротьба з тероризмом в Україні та міжнародному масштабі.

Змістовний модуль 3

Тема 7. Законодавча та нормативна база охорони праці.

Законодавчі акти з охорони праці. Закон України про охорону праці. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Нормативно - правові акти з охорони праці. Державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Тема 8. Державні гарантії умов та охорони праці.

Гарантії при укладанні трудової угоди (договору) під час роботи. Пільги та компенсації за несприятливі умови праці. Охорона праці пільгових категорій працівників. Забезпечення спецодягом та засобами індивідуального захисту. Відшкодування шкоди, заподіяної працівнику на виробництві.

Тема 9. Управління та нагляд за охороною праці і її організація на виробництві.

Система державного управління охороною праці. Органи державного управління охороною праці. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Вимоги охорони праці при проектуванні, будівництві та реконструкції підприємств і засобів виробництва. Організація охорони праці на виробництві. Служба охорони праці. Комісія з питань охорони праці підприємств. Регулювання охорони праці в колективному договорі (угоді). Планування та фінансування охорони праці.

Тема 10. Основи фізіології гігієни праці та виробничої санітарії.

Загальні санітарно гігієнічні вимоги до промислових підприємств, виробничих приміщень та організації праці на робочому місці. Мікроклімат виробничих приміщень. Оздоровлення повітряного середовища. Освітлення виробничих приміщень.

Змістовний модуль 4

Тема 11. Навчання з питань охорони праці.

Система безперервного навчання з питань охорони праці в Україні. Навчання з питань охорони праці на виробництві. Вивчення питань з охорони праці в закладах освіти. Інструктажі з питань охорони праці. Стажування та допуск працівників до роботи.

Тема 12. Розслідування та облік нещасних випадків , професійних захворювань та аварій.

Нормативно-правові акти щодо розслідування ушкоджень здоров'я людини та аварій. Розслідування та облік нещасних випадків , профзахворювань і аварій на виробництві. Розслідування та облік нещасних випадків . Розслідування та облік професійних захворювань і отруєнь. Розслідування та облік аварій. Розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру. Звітність про травматизм та стан охорони праці.

Тема 13. Стимулювання охорони праці та відповідальність за її порушення.

Форми і методи стимулювання охорони праці. Дисциплінарна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Матеріальна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.

Рекомендована література

1. Запорожець Ю.І., Халмурадов Б.Д., Безпека життєдіяльності.:, підручник Ю.І. Запорожець , Б.Д. Халмурадов – Київ . Видавництво «Центр учбової літератури. 2013»
2. Скобло Ю.С. Соколовська Т.Б. Мазуренко Д.І. Тіщенко Л.М. Троянов М.М. Безпека життєдіяльності навчальний посібник.- Київ Кондор 2003
3. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці . Підручник Львів «Афіша» 2004 .
4. Серіков Я.О. Основи охорони праці : навчальний посібник; Харк.нац.акад.міськ.госп-ва. ХНАМГ 2007 .